

EKE HÍRLEVÉL
Egyházi Könyvtárak Egyesülése
1085 Budapest, Üllői út 24.

IV. évfolyam

2007/4. sz.

MOKKA-R szakmai konferencia
Budapest, OSZK
2007. október 5.

Régi könyveink – aktuálisan

Az egyházi könyvtárakban – sokszor igen szerény feltételekkel – elkezdődtek vagy már évek óta folynak a régi könyvek számítógépes feltárási munkái. Ezt a nehéz munkát igyekeznek segíteni országos és nemzetközi méretekben is a könyvtáros szakemberek a közös katalógusok építésével és a jogszabályi háttér megalkotásával.

A 22/2005. (VII. 18.) számú NKÖM rendelet tovább bővítette a **védett** dokumentumok körét (a rendelet szövege többek között megtalálható: <http://www.eruditio.hu/mokka-r/>). Az eddigieken túl most már minden 1851 előtt Magyarországon nyomtatott vagy hungarikumnak minősülő könyvtári dokumentum védett. Ezen felül bármely korból származó, akár napjainkban készült könyvtári anyag is lehet **muzeális** értékű. Ez utóbbiak körét az adott könyvtár maga határozza meg. A védett és muzeális értékű dokumentumok adatait az új rendelet értelmében be kell jelenteni egy központi nyilvántartásba (**Muzeális Könyvtári Dokumentumok Nyilvántartása = MKDNY**).

A jogszabály a bejelentési kötelezettség határidejét nem szabta meg. Nyilván a döntéshozók is tudják, hogy egy ilyen kötelezettség teljesítése nem egyszerű feladat. Bár a bejelentéshez elegendő annyi adat, amennyi az adott kiadvány azonosításához szükséges, (nem kell részletes és szakmailag kifogástalan címleírás), azért a régi könyvekkel foglalkozó kollégák tudják, hogy az azonosítás nem mindig egyszerű kérdés. Elég csak a különböző kiadváltozatokra gondolnunk.

A muzeális dokumentumok bejelentése kétféle módon történhet: vagy online űrlap kitöltésével vagy a számítógépben előzőleg rögzített címleírások „áttöltésével”. Az utóbbi megoldás azoknak ajánlható, akik nagyobb mennyiségű régi anyaggal rendelkeznek, illetve számítógépes feldolgozást amúgy is végeznek. Könnyebbéség, hogy a központi nyilvántartás nem csak „profí” szoftverekben tárolt leírásokat tud fogadni, hanem akár Excel táblázatban vagy Word-ben rögzített adatokat is.

A régi könyvek feldolgozását, azonosítását, a bejelentési kötelezettség teljesítését, és természetesen a kutatást is segíteni szeretné az az **internetes katalógus**, amely a **Magyar Országos Közös Katalógus (= MOKKA) Régi Nyomtatványok Tagozata**ként az elmúlt években jött létre és a **MOKKA-R** nevet viseli. (A honlap és a katalógus az interneten a <http://www.eruditio.hu/mokka-r> címen található.) A **MOKKA-R** egyesületi tevékenységében sok nagyobb és több kisebb könyvtár is részt vesz. Az egyházi könyvtárak többsége jelentős mennyiségű régi könyvet őriz. Jelenleg az EKE könyvtárai közül 10 könyvtár tagja a **MOKKA-R**-nek is.

A közeljövőben további fontos segítséget kaphat 14 vagy 15 egyházi könyvtár azzal, hogy az egyik legjelentősebb nemzetközi régi könyves katalógusban is tájékozódhatnak majd.

EKE HÍRLEVÉL
Egyházi Könyvtárak Egyesülése
1085 Budapest, Üllői út 24.

IV. évfolyam

2007/4. sz.

Ezek az OSZK által kiválasztott könyvtárak a **CERL (Consortium of European Research Libraries)** által üzemeltetett **Hand Press Book** adatbázishoz kaphatnak hozzáférési jogot. Ez az adatbázis most kb. 2 millió rekordot tartalmaz európai nemzeti stb. tudományos könyvtárak régi anyagából, 1830 előtti könyvekből.

Kulturális értékeink számbavétele, megismertetése a világgal ma éppen olyan fontos számunkra, mint – 200 évvel ezelőtt - Széchényi Ferenc számára volt. Tegyük meg mindent, ami tőlünk telik!

Homor Ferenc
Piarista Központi Könyvtár

Egyházi könyvtárak – funkciójuk és jelentőségük a történelemben
Besztercebánya
2007. november 6-7.

A Bél Mátyás Egyetem BTK Történelem Tanszéke november elején két napos nemzetközi konferenciát rendezett Besztercebányán, az Állami Tudományos Könyvtárban. A szervezésben részt vett a Pozsonyi Szlovák Történelmi Társaság és a Keresztény Tanulmányi Központ is. A fővédnökséget a Besztercebányai Katolikus Egyházmegye püspöke, Rudolf Baláz vállalta. A tudományos konferencia cseh, lengyel, magyar, szlovák és ukrán résztvevői két szekcióban mutatták be a különböző keresztény felekezetek történelmi gyűjteményeit, az ott folyó tudományos munkát, tájékoztattak a nehézségekről és a jövő felé mutató programokról.

A hajdani vármegyházában található, igényesen felújított Állami Tudományos Könyvtár (<http://www.svkbb.sk>) munkatársai szeretetteljes gondoskodással vették körül a könyvek-könyvtárak elkötelezett munkásait.

Külön kamara-kiállítást is készítettek, amely bemutatja Besztercebánya magyar, német és szlovák nyelvű könyves műveltségét.

A szervezés jelentős részét Nagy Imre (Bél Mátyás Egyetem, Történelem Tanszék) vállalta magára. Neve jól ismerősen csenghet a régi könyvek kutatói számára. A magyaron és szlovákon kívül még több nyelvet (angol, francia, görög latin, orosz) értő és beszélő történész